

Brudd på vannressursloven § 11 og vurdering av avkorting i tilskudd

Anstein Lyngstad
seksjonsleder
Landbruksavdelinga

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Bakgrunn

- Etter 2016, har Statsforvalteren ved klima og miljøavdelingen i flere saker sendt brev til kommunene og NVE, der Statsforvalteren har konstatert at hogst er gjennomført uten tillatelse fra Statsforvalteren etter vannressursloven § 11, og der Statsforvalteren har vurdert inngrepene som alvorlig.
- Dette har medført ønske om klargjøring av regelverket om vegetasjonsbelte og kantskog langs vassdrag i medhold av Vannressursloven, og myndighetsutøvelsen om hvem som skal være vassdragsmyndighet og fatte vedtak om brudd på bestemmelsene som gjelder .

Statsforvalterens brev til L.dir, M.dir og NVE

- Hva mener NVE/ Miljødirektoratet er et alvorlig brudd på vannressursloven ved hogst av kantskog?
- For å sikre likebehandling av saker mellom både kommuner og fylker ønsker vi å vite hvilke kriterier som skal legges til grunn for å vurdere alvorlighet.
- Hvordan skal kommunene forstå regelverket rundt avkorting ved brudd på annet regelverk?

Tilbakemelding fra Landbruksdirektoratet

§ 4 i PT-forskriften

Tilskuddet skal avkortes dersom jordbruksarealet ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides.

- Bestemmelsen stiller ikke krav om at det skal være busker og trær i kantvegetasjonen. Vegetasjonssonen kan slås og/eller beites.
- Avkorting etter § 4 fjerde ledd er ikke en aktuell reaksjonsform ved brudd på vegetasjonssoner som utelukkende følger av annet regelverk, f.eks. der vassdragsmyndigheten har fastsatt krav til bredde på ti meter, og der det er hogd inntil fire meter fra vassdraget.
- Norm for avkorting: det skal avkortes et enkeltbeløp på 20 000 kr. I tillegg 1000 kr for hver meter som kravet til vegetasjonssone ikke er oppfylt, jf. Rundskriv 2022-75.

§ 11 i PT-forskriften

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

- Det er en forutsetning for å avkorte etter PT-forskriften § 11 at særlovmyndigheten har konstatert brudd på annet regelverk, og er ikke ment som primærreaksjon, og bruddet i tillegg må anses som grovt og alvorlig.
- Rundskriv: en indikator om særlovsmyndighet har brukt sine sanksjonsmuligheter
- Det skal ikke avkortes for samme tiltak etter både §§4 og 11 i PT-forskriften

Regionalt miljøtilskudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har

- a) drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, eller*
 - b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.*
- Ved brudd på PT-forskriften § 4 skal kommunen vurdere om avkorting i miljøtilskuddet er aktuelt.
 - Hovedregelen er at det skal avkortes dersom søknaden gjelder husdyrgjødselordningene og/eller avrenningsordningene.
 - For at det skal være aktuelt å avkorte ved brudd på vannressursloven § 11, må det være konstatert brudd av sektormyndigheten. Bruddet må være grovt og alvorlig.

Tilbakemelding fra NVE

- Det er vanskelig å gi en generell definisjon på hva som er et alvorlig brudd.
- Overtredelsesgebyr eller straff bør være forbeholdt de mest alvorlige tilfellene.
- Ved utmåling av overtredelsesgebyr skal det legges vekt på bl.a. omfang og virkninger, overtreders skyld og sanksjonens preventive virkning.
- NVE er i en intern prosess for å vurdere hvordan de kan bidra til klargjøring av begrepet «skjøtsel» i vannressursloven § 11 sin forstand.

Oppsummering

- Landbruksmyndighetene i førsteinstans må vurdere både om kravet til vegetasjonssone etter PT-forskriften § 4 og om kravet til naturlig kantvegetasjon etter vannressursloven § 11 er oppfylt.
- Dersom det avdekkes en vegetasjonssone som er smalere enn to meter, skal det avkortes i PT-tilskuddet, jf. § 4.
- Ved brudd på PT-forskriften § 4 skal avkorting etter RMP-forskriften vurderes.
- I tilfeller hvor det avdekkes brudd på vannressursloven § 11 må særlovsmyndigheten ha konstatert brudd på regelverket, og bruddet må i tillegg må anses som grovt og alvorlig, for at avkorting etter PT-forskriften § 11 og RMP-forskriften § 32 skal være aktuelt.
- Det skal ikke avkortes etter både § 4 og § 11 i PT-forskriften i samme sak.